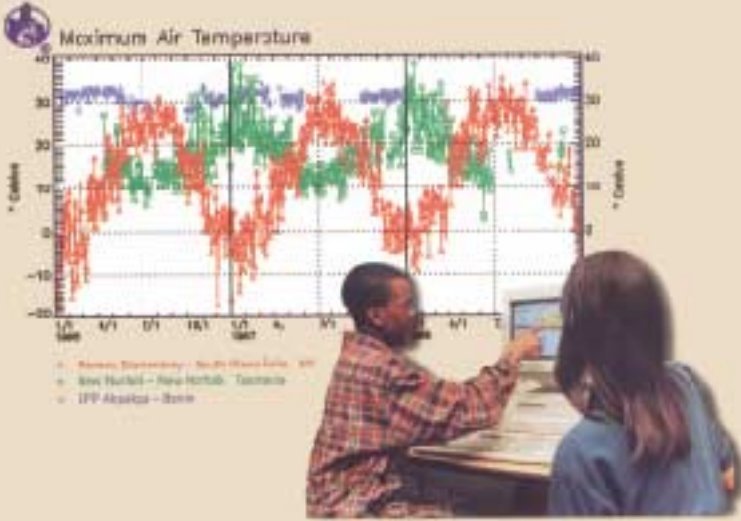

Bir Çevre Eğitimi Projesi

GLOBE

Sürekli değişen bir dünyada yaşıyoruz. An be an, gün be gün, yıl be yıl çevremiz değişiyor, canlılar değişiyor. Cansızlar; hava, su, toprak değişiyor. Bu değişikliklerin kimileri döngüsel. Ayın evreleri, gelgit, su döngüsü, mevsimler gibi... Kimi değişiklikler bulutlar, fırtınalar gibi bir görünüyor, bir kayboluyor. Kimileriye derece derece değişiyor. Ağaçların büyümesi, toprağın oluşumu gibi... Sizin büyümeniz gibi! Kimileri de bir anda ve büyük boyutlu oluyor. Yanardağların patlaması, depremler olması, orman yangınlarının çıkması gibi...

GLOBE Projesi'ne katılan okullar, elde ettikleri tüm verilerin, GLOBE'un web sitesine aktarılmasını sağlıyorlar. Ayrıca, diğer okulların elde ettikleri verileri de görebiliyorlar. Örneğin, burada öğrenciler farklı ülkelerin okullarından gelen, hava sıcaklığıyla ilgili grafikleri inceliyorlar.

Biz insanlar iklim değişikliklerinin neden, nasıl, ne zaman olduğunu merak ediyoruz. Siz bilim dedektifleriyse merak etmekle kalmıyor; araştırıyor, öğreniyor, gözlem, inceleme ve deney yapıyorsunuz. Biliyoruz, bilimle uğraşmayı çok seviyorsunuz. İşte, size dolu dolu bir proje. Dünyayla ilgili türlü bilgiyle; ölçüp biçme, veri toplamayla, en iyisi de eğlenceyle dolu! Adı GLOBE... "Globe" İngilizce bir sözcük; "küre" anlamında. Adı ona yakışıyor. Çünkü; birincisi GLOBE yerküreyi simgeliyor. Proje kapsamında, bulunduğunuz yerdeki hava durumu ve iklim, su, toprak ve bitki örtüsünü inceleyebilirsiniz.

Ayrıca sürdürülebilir gelişmeyle ilgili ulaşım, enerji, atıklar ve biyolojik çeşitlilik konularını keşfedebilirsiniz. İkincisi, GLOBE uluslararası bir eğitim projesi. GLOBE aslında projenin adının baş harflerinden oluşa bir sözcük: "Global Learning and Observation to Benefit the Environment". Anlamı, "Çevre İçin Küresel Öğrenme ve Gözlem". Dünyanın her yerinden isteyen okullar projeye katılabiliyor. 1994 yılında başlayan projeye 95 ülkeden 5000 okulun katıldığı düşünülürse heyecan verici değil mi? Daha da heyecanlısı, ülkemizden de projeyi uygulayan 75 okul olması.

Projeye katılmak zor değil; öyle çok zaman harcamak da gerekmiyor. Üstelik okulda zaten bu konuları öğreniyorsunuz. Bu projeye yalnızca uluslararası bir işbirliği içinde çalışıyorsunuz. Nasıl mı? Önce bir anlaşma yapıyorsunuz. Okulunuz ve GLOBE arasında. Bu anlaşmanın temelini "iyi eğitim = iyi veri = iyi bilim" özdeyişi oluşturuyor. Bir kere konular belirli. Örneğin, hava durumu ve iklim, su, toprak ya da bitki örtüsünü bir arada ya da ayrı ayrı inceleyebilirsiniz. Projeye yeni başlayanların işe tek bir konuyla başlayıp, projeyi tanımasını daha yararlı olur. GLOBE, projeye yeni katılanların, buldukları bölgenin 15 km²'lik bir uydu görüntüsünü sağlıyor. Yalnızca uydu görüntüleri mi? Haritalar, grafikler, afişler, çalışma kâğıtları... Bu çalışma kâğıtlarında hangi ölçümleri, nasıl yapacağınız anlatılıyor. Sizden istedikleri açık ve basit. Örneğin, hava durumu ve iklim üzerinde çalışacaksanız, ne yapacağınız belirli. Seçtiğiniz bölgedeki hava sıcaklığı, yağmur miktarı, basınç,

GLOBE Projesi'ne dünyanın her yerinden okullar katılabiliyor. Tüm okullar, buldukları yerde, çevreyle ilişkili seçecekleri konulara ilişkin veri topluyorlar.

nem, rüzgâr şiddeti ölçülecek, bulutların şekli ve yoğunluğu gözlenecek.

Aklınıza bir sürü soru geliyor, değil mi? Örneğin, ölçüm yapacağınız malzemeleri nasıl bulacaksınız? Bunlar basit malzemeler. Malzemeleri, okulunuz alabilir ya da projeye katılan diğer okullardan ödünç isteyebilirsiniz. Üniversitelerden de yardım alabilirsiniz. Kimilerini de kendiniz hazırlayabilirsiniz. Çalışma kâğıtlarında bunları nasıl hazırlayacağınızla ilgili bilgiler de var. Ama çalışma kâğıtları İngilizce değil mi? Bilgisayar yoksa? Bilgisayarın İnternet bağlantısı yoksa? Sorular, sorular... En iyisi, ne yapın biliyor musunuz? Önce arkadaşlarınızla konuşun, bir grup kurun. Yapılacak iş gerçekte veri toplamak. Yani tam dedektiflik işi. Ama size rehberlik edecek biri gerek. İlgileneceğini düşündüğünüz bir öğretmeninizden, ama İngilizce bilen bir öğretmeninizden yardım isteyin. Bunun yanında, okulunuzda bir bilgisayarın olması ve bu bilgisayarın İnternet'e bağlı olması da gerekli. Yoksa, verileri postayla göndermeniz gerekir; bu durumda da iletişim daha geç gerçekleşir. Her ülkenin proje çalışmalarını düzenleyen bir de ulusal koordinatörü var. Öğretmeniniz ulusal koordinatörle ilişki kursun. Ulusal koordinatör size ve öğretmeninize merak ettiğiniz konularda yardım edecektir.

Arkadaşlarınız ve öğretmeniniz size soracaklar: "Peki, sonunda ne olacak?" Merak ve sorularla başlayan bu serüven, gözlem, ölçme ve çözümlenmelerle sürecektir. Tüm bunlardan sonuçlar çıkarılacak. Toplanan veriler bir rapor halinde İnternet aracılığıyla projenin merkezine

gönderilecek. Bu veriler tüm dünyaya duyurulacak. Yani bilgi paylaşılacak. Sürdürülebilir ve yaşanabilir bir dünyanın temelleri bu şekilde atılacak. Siz dünya çocukları, çevre hakkında bilinçlenerek yalnızca kendi çevrenizde değil, dünyanın her yerinde neler olup bittiğini ve yaşanan sorunları görebileceksiniz. Bunların çözülmesi için neler yapılması gerektiğini bulmaya çalışacak ya da yaşanabilecek sorunları önceden görüp, bunların olmaması için gereken önlemleri alma yönünde uğraşacaksınız. Çünkü siz dünya çocukları, ileride bilimadamı olup bunları daha derin araştırarak, mühendis olup sorunlara çözüm bulacaksınız. Sanatçı, sporcu olup öğrendiklerinizi kültürel boyutlara taşıyacak ya da ülke yönetiminde söz sahibi olup yeni hareket, tutum ve yaklaşımlar geliştireceksiniz. Öğretmen olacak, bunları anlatacak ya da anne baba olup çocuklarınızı eğiteceksiniz. Gelecek kuşakların sağlıklı, mutlu bir çevrede ve barış içinde yaşamasına katkıda

GLOBE Projesi'ne katılanlar veri toplarken, kendilerine sağlanan uydu görüntüleri ve haritalardan yararlanıyorlar.

bulunacaksınız. Görüyor musunuz bilim dedektifleri, bu büyük bir görev. Çünkü yapacağınız yerküreyi değiştirecek. Adım adım, yavaş yavaş ve güzel bir şekilde...

Tuğba Can

Kaynak
www.globe.gov

Globe Projesi Ulusal Koordinatörü İletişim Adresi
Fatma Nurhan Baykal
Milli Eğitim Bakanlığı/Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü/06648/Bakanlıklar/Ankara
Telefon: 312 413 17 06/Faks: 312 418 82 89